

**Skt. Klemensskolen SFO -
Pædagogisk læreplan.**

Hvorfor en pædagogisk læreplan?

Skt. Klemensskolens SFO begyndte arbejdet med pædagogisk læreplan i foråret 2007, og den første færdige plan for skoleåret 2007/2008 lå klar 1. august 2007. Odense kommune har vedtaget, at der skal udarbejdes pædagogiske læreplaner i alle skolefritidsordninger. Målet er at skabe optimale udviklings- og læringsmuligheder for de yngste skolebørn, og de pædagogiske læreplaner kan være med til at synliggøre kvaliteten i skolefritidsordningen.

Skt. Klemensskolen SFO - *Pædagogisk læreplan.*

Indhold:

Vores vision	side 3
Identitet	side 3
Principper & værdigrundlag.....	side 3
SFO særlige rolle i børnenes tilværelse.....	side 4
Læringsrum	side 4
Hovedområder i vores arbejde.....	side 5
Børnenes personlige udvikling	side 5
Børnenes sociale udvikling	side 5
Børnenes fysiske udvikling	side 6
Samarbejde mellem undervisnings- og fritidsdel.....	side 6
SFO's mål.....	side 6
Læreplanens temaer.....	side 7
Mødet med natur og kultur.....	side 7
Personligheds udvikling og sociale kompetencer.....	side 9
Æstetiske, sproglige og kropslige udtryksformer.....	side 9
Modtagelse af nye børnehaveklassebørn.....	side 11
Kost og sundhed	side 11
Børn med særlige behov	side 13
Børn med to sprog	side 14
SFO Obs	side 10
Dokumentation og evaluering	side 15
Afslutning	side 16

Vores vision:

Skt. Klemensskolen SFO - *Pædagogisk læreplan.*

Det er vores vision, at tiden i Skt. Klemensskolens SFO får en positiv betydning i børnenes liv. Vi ønsker, at kunne være medvirkende til at udvikle nogle kreative og selvstændige børn, der har et godt selvværd og som kan arbejde konstruktivt i et fællesskab. Det håber vi at opnå ved, at give børnene gode oplevelser gennem aktiviteter der tilgodeser deres behov og interesser.

Identitet:

Vi er en del af en helhed og er underlagt folkeskoleloven og Odense Kommunale Skolevæsen. Da vi er en del af Skt. Klemensskolen, er vores øverste myndighed lokalt skolebestyrelsen og skolelederen.

Vi samarbejder med lærerne i indskoling. Hver pædagog deltager med 260 timer i skolen pr. år. Klassepædagogen deltager i teammøder, forældremøder og skole-hjem samtaler i samarbejde med læreren.

Vi vægter et godt forældresamarbejde, åben dialog og højt informationsniveau. F.eks. gennem vores eget blad "Fritternyt", der udgives på skolens forældreintra.

I SFO er der pt. 160 glade børn som kommer fra lokalområdet.

SFO er værkstedsopdelt med bl.a. træværksted, kreativværksted, syværksted, caféværksted, naturværksted, køkken O.A, hjemsendelse, hal/gymnastik og teater/musik værksted. Vi gør også brug af indskolingsafdelingens lokaler i SFO-tiden.

Fysisk er vi beliggende op til store grønne idræts arealer, der er omkranset af buskads. I nærområdet er der muligheder for naturoplevelser i skov og ved å.

Principper / værdigrundlag:

Vi tager udgangspunkt i, at alle børn er unikke. Barnet skal have opfattelsen af, at det er godt nok, som det er, og ikke for det, det kan.

Vi vægter tillid og accept som grundlæggende for det enkelte barns udvikling og trivsel.

Vi skaber mulighed for, at barnet kan deltage i fællesskaber og leg. Derved får det erfaringer i at indgå og forstå de sociale spilleregler, samt får nye relationer eller venskaber.

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

SFO's særlige rolle i børnenes tilværelse.

Vi tilbyder børnene mange aktiviteter, og giver dem derved mulighed for at planlægge egen fritid og vælge til og fra. Nogle gange er tilbuddet ikke så frit, men noget børnene skal deltage i, så de derved udfordres og lærer nyt. Her tænkes specielt på ture / aktiviteter for hele klassen for at styrke deres sammenhold.

Læringsrum:

Læringsrummene er en teoretisk måde at opstille tingene på, så man konkret kan se, hvad og hvordan børnene egentlig lærer ting.

Læring kan beskrives som en proces, hvor børn tilegner sig viden, kunnen og færdigheder gennem de erfaringer de gør, ved at deltage og bidrage i samspil med andre. Forskellige relationer skaber forskellige muligheder og begrænsninger for læring.

De forskellige måder at forstå og organisere det pædagogiske arbejde på kan beskrives som tre læringsrum.

De tre læringsrum:

	Børnene har ringe indflydelse på indhold og form.	Børnene har høj indflydelse på indhold og form.
De voksne har høj grad af indflydelse på form og indhold.	1. Læringsrum. Voksen skabt læring. Den voksne går foran barnet.	2. Læringsrum. Voksen støttet læring. Den voksne går ved siden af barnet.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form.		3. Læringsrum. Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet.

(Fra Susanne Tryggedsson - Implementering af pædagogiske læreplaner i SFO - 2007)

Alle børn har brug for voksne, der kan veksle mellem disse tre positioner.

Voksne der er foran dem - som vil lære dem ting eller hjælpe dem med det, som de voksne ved er nødvendigt for at mestre tilværelsen nu og senere i livet.

Voksne der er ved siden af dem og som kan tage afsæt i børnenes interesser og umiddelbare behov.

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

Voksne der er bag ved dem - og som kan fungere som et trygt sikkerhedsnet. Hvert læringsrum har sine styrker og begrænsninger, og de 3 læringsrum kan ikke erstatte hinanden. For at børnene lærer "At begå sig" er det væsentligt, at de gør sig nogle brugbare erfaringer fra alle 3 læringsrum.

Når vi som voksne er bevidste om vores måde at agere på i dagligdagen, kan vi som rollemodeller have stor betydning for barnets udvikling.

(MGP i SFO 2008)

Hovedområder i vores arbejde.

➤ *Børnenes personlige udvikling.*

Vi vil støtte børnene i troen på dem selv og hjælpe dem til at skabe identitet. Vi vil arbejde med forskellige grupperinger, så de kan finde minimum én eller flere gode venner. Dette kan give børnene troen på dem selv og give dem selvværd. De kan drage erfaringer ved, at afprøve egne grænser, lære at gøre tingene selv og have ansvar derfor.

➤ *Børnenes sociale udvikling.*

Vi vil øve dem i at samarbejde på flere planer, respektere og acceptere andre og deres meninger, således at de gennem erfaringer bliver i stand til at give plads til

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

forskelligheder (Empati). Gennem arbejdet i fællesskaber vil vi lære børnene hvordan man er sammen, for der igennem at lære dem omsorg, hensyntagen og tolerance.

➤ *Børnenes fysiske udvikling.*

Vi er bevidste om vigtigheden af gode vaner med hensyn til motion og generel fysisk udvikling. Vores store udendørsarealer er indrettet til at motivere til fysisk aktivitet. Vi går i hal og gymnastiksal flere gange ugentlig. Inde i SFO har vi altid åbent i flere puderum. Vi har cykler til kortere ture f. eks. i Odense Ådal og ved længere ture benytter vi vores bus, der har plads til 30 børn. Vi kører ofte ud i naturen samt til skøjte- og svømmehal.

➤ *Samarbejdet mellem undervisnings- og fritidsdel.*

Sideløbende med det pædagogiske arbejde i SFO taler lærere og pædagoger sammen i dagligdagen - og forsøger at skabe sammenhæng i dagen for det enkelte barn. Vi arbejder alle for at støtte og udvikle børnene, og i dette arbejde supplerer vi hinanden.

(En dejlig sommerdag på koloni)

SFO's mål:

Det er SFO's mål at støtte børnenes alsidige personlige udvikling på en sådan måde, at de:

- kan begå sig i samfundet på en hensigtsmæssig måde
- lærer så meget som muligt under hensyntagen til barnets forudsætninger
- opbygger og bevarer deres nysgerrighed og livsglæde
- får gode oplevelser
- får rum og plads til leg

Dette opnås gennem de følgende 4 temaer.

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

Læreplanens temaer:

❖ Mødet med natur og kultur:

Gennem mødet med natur og kultur vil vi give børnene mulighed for leg, sanseoplevelse og fysiske udfoldelse. Derudover vil vi give dem mulighed for at møde andre kulturers traditioner, skikke m.m.

Natur:

Vi er meget bevidste om at børnene får mulighed for at opleve naturen fra alle sider, året rundt, og ser både parker og "vild natur". I SFO har vi fået indrettet et "Naturværksted", hvor fantasi og natur kombineres, hvilket er med til at skærpe børnenes interesse for naturen

Dette gør vi ved at:

- børnene leger på legepladsen, med cykler, mooncar, sandlegetøj
- børnene bygger huler, samler smådyr, leger i buskene og klatre i træer
- børnene lærer om insekter, regnorme, blomster og frø m.m.
- tilbyde aktiviteter i vores naturværksted, hvor børnene kan snitte, undersøge ting, lave naturundersøgelser og eksperimenterer med forskellige materialer
- tilbyde bålaktiviteter, spille rundbold, fodbold og lege fælles lege
- igangsætte rollespil og fremstille våben, skjolde og andet udstyr
- tilbyde specielle naturoplevelser med forskelligt indhold: f. eks. forløb på Hollufgård, æble ture, hyldebær ture, krabbe ture m.m.

(Tur til Zoo)

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

Kultur:

Kulturen i vores SFO er kendetegnet ved vores værkstedsstruktur og den frie leg. Desuden er vi meget opmærksomme på at tage mod de tilbud der kommer fra forskellige kulturinstitutioner.

Dette gør vi ved at:

- børnene leger med legetøj og spiller spil
- der gives mulighed for at børnene spiller "Magi & sværd" (terningspil) i hverdagen
- børnene leger rollelege i alle institutionens rum f.eks. puderrummene, klasserne og mange steder udendørs
- vi griber den aktuelle situation og taler med børnene om f.eks. sprog, traditioner, skikke m.m.
- tage på ture ud i det blå, bl.a. Zoo, Strandvænget's legeplads, naturlegepladser, bondegårde, Egeskov eller cykelture
- tage på ture til udstillinger og opleve forestillinger: f.eks. Sanseudstilling, "Cirkus Flik Flak", teaterforestillinger, Naturama, festivaler m.m.
- der er indrettet læsehjørne, hvor børnene også kan hygge eller høre en historie.

(Fastelavn 2008)

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

❖ Personligheds udvikling og sociale kompetencer.

Vi mener, at børnenes personlige udvikling hænger sammen med deres sociale kompetencer. Ved at skabe rum og plads i et positivt og anerkendende miljø, giver børnene mulighed for at udvikle deres sociale kompetencer. Vi mener, det er vigtigt at støtte børnene i at skabe venskaber og bibeholde disse.

Dette gør vi ved at:

- børnene afprøver egne grænser, og siger til og fra i forhold til andre børn
- børnene deltager i forpligtende fællesskaber med børn og voksne, f. eks. forpligtende klassesure (skal ture)
- udfordre det enkelte barn i forhold til dets kompetencer
- lade børnene prøve kræfter med teaterforestillinger, hvor man skal lytte og give plads til hinanden.
- støtte børnene i at tage ansvar i forhold til egne handlinger (eks. selv krydse af når de går hjem, selv løse konflikter, sige farvel, rydde op m.m.)
- støtte børnene i overgangen til juniorklub og andre fritidstilbud ved besøg og deltagelse i arrangementer i fællesskab med juniorklub

(Juletræet hentes)

❖ Æstetiske, sproglige og kropslige udtryksformer.

Vi mener at æstetikken er en del af vores institutions hverdagskultur og hænger meget sammen med de sproglige og kropslige udtryksformer. Derfor er vi bevidste om, at skabe rum for fysisk udfoldelse og kreative aktiviteter, samt at give børnene mulighed for at udvikle evnen til at lytte, fortælle og fabulere.

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

Dette gør vi vi ved at:

- børnene optræder for hinanden med små teaterstykker, musik og dans, støttet af voksne
- give mulighed for små spontane teaterstykker som børnene selv finder på
- børnene leger skole og spiller spil med hinanden
- børnene cykler, løber og hopper på legepladsen
- børnene bruger computer, ghettoaster og playstation
- give rum for samtale og samvær
- synge sange og lave rim og remser
- igangsætte lege (fodbold, rundbold m.m.) og lege gamle lege
- tilbyde aktiviteter i hal og gymnastiksal (badminton, fodbold, soft hockey m.m.)
- lytte til hinanden, og stoppe hinanden i at afbryde andre
- tilbyde kreative aktiviteter (arbejde med ler, syning, maling, træarbejder)
- være bevidste om hvordan vores institution indrettes og males
- tilbyde aktiviteter som rollespil og teater
- lave MGP (børnene danser til musik i en konkurrence)
- give plads til børnenes egne kreative udfoldelse

(Hygge i SFO)

❖ Modtagelse af nye børnehaveklassebørn

- I maj/juni måned mødes børnehaver og Skole/SFO for at udveksle oplysninger om de nyindskrevne børn, såfremt forældrene har givet tilladelse hertil. Disse oplysninger skal være med til at sikre en tryk start i skole og SFO, som for

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

mange børn betyder et goddag til et nyt og STORT fællesskab. Inden dette møde har børnehusene vejledt forældrene om skolestarten.

- Fra indmeldelsen 1. august har de nye børnehaveklassebørn mulighed for at lære SFO godt at kende inden skolestart medio august. I de første uger, er der stadig mange børn der holder ferie, hvilket betyder at der er mulighed for at kontaktpædagogerne for børnehaveklasserne, får mere tid sammen med børnene. Det er også en god mulighed for at møde nogle af de gamle børnehavekammerater i de nye omgivelser i SFO. Dette letter starten for mange børn. I disse første uger af skoleåret, er der altså god mulighed for at personale og børn lærer hinanden godt at kende.
- I de første uger af skoleåret bruger SFO-personalet, der er tilknyttet børnehaveklasserne, flere formiddagstimer i klassen sammen med klasselæreren.

❖ Kost og sundhed.

Odense Kommune har vedtaget en sundhedspolitik pr. 1. januar 2007. Vi har allerede nu valgt at tage dele af denne med i vores læreplan. I SFO er vi bevidste om at vi er rollemodeller, og vi har derfor fokus på sunde madvaner. Vi har fokus på at børn får en god håndhygiejne, og bestræber os på at skabe et sundt indemiljø (minus træk, garderober væk fra C-afdelingen).

Vi har valgt at arbejde med følgende elementer fra sundhedspolitikken:

Fysisk aktivitet.

Vi har tidligere beskrevet vigtigheden af dette, og har derfor undladt at uddybe det nærmere i dette afsnit.

Kost

Børnene har selv mad med i SFO - nogle har morgenmad og til eftermiddag en madpakke. I SFO ringes der med en madklokke kl. 14, så de børn der ikke allerede har spist, bliver mindet om at gøre det. Børnene har nemlig mulighed for at spise deres madpakke i en af vore 2 caféer på det tidspunkt, der passer dem bedst.

Dette gør vi ved at:

- børnene kan spise når de vil
- børnene tilbydes vand til maden og får kun saft til festlige lejligheder

Skt. Klemensskolen SFO - *Pædagogisk læreplan.*

- opfordre forældre til at give vand med i drikkedunken - frem for saft
- tale med forældrene om den sunde madpakke
- tale med børnene om sunde madvaner
- der kun bages til de festlige lejligheder
- børnene huskes på at vaske hænder før bagning, spisning og efter toilet besøg

Psykisk sundhed:

Gennem de sidste år er der arbejdet meget med at undgå mobning og at styrke det sociale fællesskab i klassen og hele indskolingsafdelingen (0.-3. klasse). Dette arbejde fortsættes bl.a. i samarbejde med undervisningsdelen.

Dette gør vi ved at:

- børnene deltager i fælles værkstedsaktiviteter på tværs af klasser /årgange
- børnene har i fællesskab udarbejdet samværsaftaler
- der arbejdes med AKT (Adfærd - Kontakt - Trivsel) i samarbejde med lærerne
- være synlige voksne for barnet ved store livsforandringer
- være bevidste om hele skolens sorgplan

Miljø:

Der arbejdes på at skabe et godt miljø i SFO, bl.a. ved at have mange små rum, hvor børnene kan lege i små grupper, høre musik, læse og hygge sig. Desuden arbejdes der med støjfrie zoner, støjmålere m.m. Vi har i flere rum fået opsat nedhængende hyggelige lamper frem for lysstofrør.

I forhold til uderummet og når vi er på ture drøftes med børnene, hvordan vi passer på naturen. (se natur/kultur)

Dette gør vi ved at:

- børnene opfordres til at slukke lyset efter sig
- opfordre børnene til at bruge skraldespandene til affald
- børnene deltager i affaldsopsamling på legepladsen
- igangsætte ude aktiviteter, så flere børn kommer ud
- børnene opfordres til at være ude, så støjen inde begrænses
- børnene mindes om ikke at sidde med sko i sofa og på borde
- indføre "støjzoner"

Ulykker: Vi har en stor legeplads, hvor der ofte er mange børn ude. Der cykles, løbes, gynes, leges fangelege og der leges i sandkasser. Dette kan i nogle tilfælde føre til farlige situationer. Derfor har vi indført forskellige tiltag for at undgå ulykker!

Dette gør vi ved at:

- børnene bruger cykelhjelm når der cykles på almindelige cykler

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

- de almindelige cykler kun må benyttes på græs, basketballbane (begrænset område), eller til ture
- rulleskøjter bruges på et begrænset afskærmet område
- der bæres beskyttelsesudstyr når der løbes på rulleskøjter
- legepladsen gennemgås af en legepladsekspert én gang årligt
- reparationer gennemføres hurtigst muligt
- legepladsen kigges ofte igennem for knuste flasker og mulige klemfælder
- legepladsen søges fornyet via ansøgning til de relevante kommunale instanser

(Fra tur til brydestævne)

❖ Børn med særlige behov:

Det er vigtigt, at vi opdager børns særlige behov tidligt, så vi derved har den største chance for at hjælpe dem bedst muligt videre i livet. Startmødet med børnehaverne inden børnehaveklassestart er en vigtig del af dette arbejde.

Endvidere prioriterer vi et godt forældresamarbejde, hvor kontakten om barnet går gennem den klasseansvarlige pædagog i langt de fleste tilfælde.

I hverdagen er vi ekstra opmærksomme på at hjælpe børn med særlige behov.

Dette gør vi ved at:

- snakke om børn med særlige behov på alle personalemøder for at få et nuanceret billede af det enkelte barn
- snakke med lærerteamet om det enkelte barn, da børn agerer forskelligt på forskellige scener
- skrive eksempler på børns adfærd ned i en bog, for at øve os i at beskrive situationerne, så beskrivelserne kan blive præcise.
- bruge skolens Børn & Unge Forum og Akt team til sparring
- samtale med forældrene om det enkelte barn

Skt. Klemensskolen SFO - Pædagogisk læreplan.

- være børnenes advokat i forhold til dets udviklingen
- støtte forældre i arbejdet med barnets fortsatte udvikling
- støtte børnene i dagligdagen, f.eks. sprogligt, på klasseseture, i værksteder m.m.
- hjælpe børnene med lektier hvis der er behov
- lave aftaler i forhold til barnet med både forældre og lærere
- handle på det vi ser i dagligdagen

(Store legedag 2008)

❖ Børn med to sprog:

Vi har i SFO flere børn fra flere andre lande, men langt de fleste taler dansk i dagligdagen. Selvom de bruger det danske sprog meget, kan der ofte opstå forviklinger, ikke mindst i forhold til forældrene. Vi prioriterer at lave et ekstra godt forældresamarbejde i forhold til disse familier.

Dette gør vi ved at:

- invitere dem til et informationsmøde, så regler og forventninger kan drøftes
- sikre at forældrene forstår dagligdagens rytme
- give kort og præcis information
- give tid, plads og tage hensyn til evt. sprogbarrierer
- opfordre børnene til at tale dansk til kammeraterne
- samtale med forældre om at få barnet til at deltage i SFO's arrangementer, fødselsdage, ture, legeaftaler o. lign., hvis dette ikke prioriteres af forældrene
- respektere andres kultur og interessere os for dem

Skt. Klemensskolen SFO - *Pædagogisk læreplan.*

❖ SFO OBS

Børnene i OBS afsnittet kommer fra forskellige dele af byen, men har alle behov for en større opmærksomhed og en særligt tilrettelagt skoledag, der følges op af aktiviteterne i SFO om eftermiddagen. Det er vores vision, at disse børn skal integreres i SFO om eftermiddagen, og have de samme muligheder som øvrige børn. Vores OBS afsnit kan rumme op til 14 børn.

Dette gør vi ved at:

- Støtte børnene i deres individuelle behov
- gruppen har eget lokale med specielle tilbud
- der er fast tilknyttet 2 voksne, der hjælper og støtter børnene
- børnene tilbydes aktiviteter der er tilpasset dem
- gøre dagligdagen let genkendelig for børnene
- have en fast struktur med faste voksne
- give børnene redskaber til at indgå i sociale fællesskaber

Dokumentation og evaluering.

Vi vil med forskellige redskaber dokumentere ét tema årligt, og på baggrund af dette lave en slutevaluering én gang årligt.

(Boe på besøg i Rollespils projekt)

Skt. Klemensskolen SFO - *Pædagogisk læreplan.*

Afslutning.

I dette skoleår har vi lagt vægt på at få integreret vores nye SFO OBS, og det vil vi evaluere i slutningen af skoleåret, for at se om vi har opnået målene, eller hvor vi kan ændre eller i øvrigt gøre det anderledes.

Dette er fjerde udgave af vores pædagogiske læreplan, og i starten af skoleåret revideres den på baggrund af vores erfaringer og forelægges skolebestyrelsen. Dette danner grundlag for en læreplan der gælder kommende år.

Det er vores håb, at vi med denne "Pædagogiske læreplan for Skt. Klemens SFO", har givet jer et indblik i vores tanker og ønsker for arbejdet. Vi er meget modtagelige for kommentarer, ris og ros m.m.

SFO kan kontaktes på:

Telefon: 6375 7707

Mail: nnh@odense.dk eller skt.klemensskolen.buf@odense.dk

(Ugens højeste rekord)